

Skötselplan för Rutosberget naturreservat i Jokkmokks kommun

Innehåll

Allmänt.....	1
Markägare.....	1
Samiska intressen	2
Kulturmiljövärden.....	2
Prioriterade bevarandevärden	2
Bevarandemål och åtgärder	2
Naturmiljövärden.....	2
Spontant uppkomna bränder.....	3
Främmande arter	3
Friluftsliv och information.....	4
Vägar	5
Övriga anläggningar	5
Bilagor	5

Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2025-10-13 om bildande av Rutosbergets naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 495-2025.

Markägare

Hela naturreservatet ägs av Naturvårdsverket.

Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

2025-10-13

Samiska intressen

I de gamla skogarna i Rutosberget har de fyra samebyarna Sirges, Udtja, Jåhkågasska och Tuorpon renskötselrätt. Rätten nyttjas främst av Tuorpon sameby som vinter och vårvinterland och är utpekad som trivselland och uppsamlingsområde för samebyns renskötsel.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsanordningar.

Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga registrerade fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Vid Länsstyrelsens naturvärdesinventering påträffades dock en kolbotten samt misstänkta fångstgropar. Vid skötselinsatser är det viktigt att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas.

Samråd ska hållas med Länsstyrelsens antikvarier vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningar eller kulturmiljövärden.

Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet, tillika dess prioriterade bevarandevärden, är områdets värdefulla naturskog med dess stora biologiska mångfald.

Bevarandemål och åtgärder

Naturmiljövärden

Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. De västra delarna på Rutosberget består till stora delar av utvecklingsmarker som är hårt plockhuggna tallskogar, se Bilaga B. Utvecklingsmarkerna innehåller dock partier som håller kvalitet som värdekärna. I utvecklingsmarkerna föreslås naturvårdsbränning i höjd med Jåulåtjärnen i syfte att höja områdets naturvärden och återskapa naturliga strukturer samt som ersättning för utebliven naturlig störning.

2025-10-13

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Bevarandemål

- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till återställningsåtgärder i vattenmiljöer och naturvårdsbränning i vissa delar.
- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Där förutsättningar finns ska skogen ha en stor andel lövträd.

Skötselåtgärder

- Utred förutsättningarna för, och genomför naturvårdsbränning i lämpliga delar av skötselområde A, se Bilaga B.

Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder så långt som möjligt få löpa fritt.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (till exempel contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

2025-10-13

Bevarandemål

- Främmande arter som till exempel contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

Friluftsliv och information

Rutosberget nyttjas enligt vad länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för friluftsliv. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Så vitt länsstyrelsen vet finns inga markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv i området. Bedömningen är att det i dagsläget inte heller behövs några, men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats.

Förslag på informationsplatser är markerade i Bilaga B.

Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets natur- och kulturmiljövärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

2025-10-13

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida i samband med bildandet av reservatet.
- Enklare skyltar med reservatets namn sätts upp där en skogsbilväg angränsar reservatsgränsen.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

Vägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet är via den skogsbilväg som strax söder om Stenträsk, 42 km söder om Jokkmokk, tar av nordöst mot Larve från väg E45. Se Bilaga A. Ca 5 km från väg E45 går sedan en skogsbilväg mot nordväst, efter 5 km angränsar den här skogsbilvägen reservatets nordöstra kant.

De två skogsbilvägarnas skick är okänt.

Den första skogsbilvägen från väg E45 ägs av Sveaskog och har en bom. Länsstyrelsen har tecknat nyttjandeavtal för denna väg. Den andra skogsbilvägen är enskild och ägaren är i nuläget okänd.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

Övriga anläggningar

Det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som Länsstyrelsen inte känner till.

Bilagor

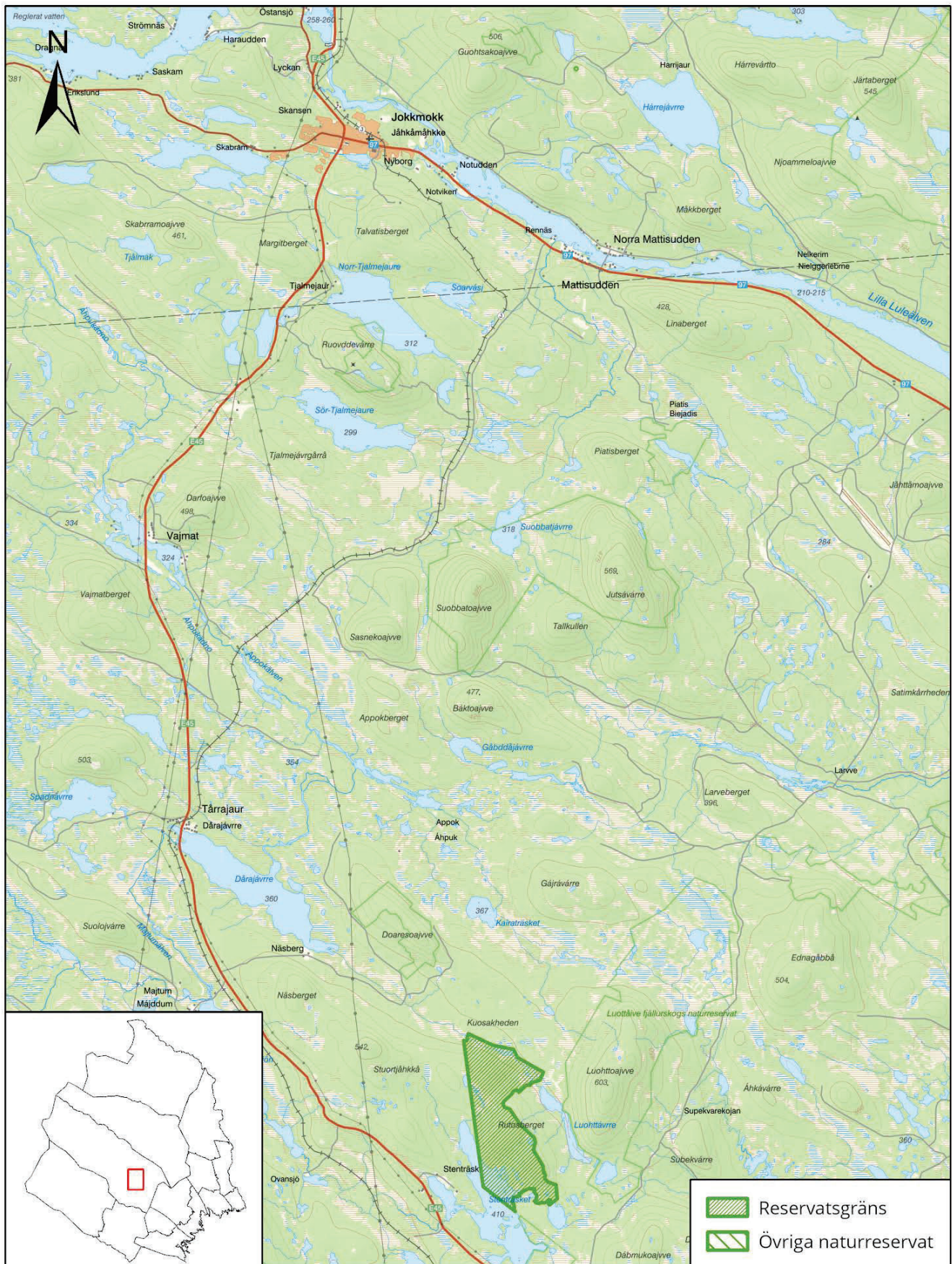
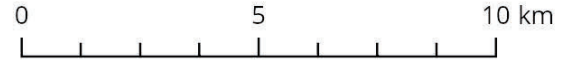
- A. Översiktskarta
- B. Skogarnas och våtmarkernas naturvärden, skötsel och anläggningar

Rutosbergets naturreservat

Jokkmokks kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:150 000

Länssstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 495-2025

NVR ID 2200023

Bilaga B

Rutosbergets naturreservat

Skogarnas och våtmarkernas naturvärden, skötsel och anläggningar

Skala: 1:30 000

0 1 2 km

